

Nr. 523

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 28 september 2019

De vaste commissie voor Financiën heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Staatssecretaris van Financiën over de brief van 2 juli 2019 inzake de eerste voortgangsrapportage op het Jaarplan 2019 Belastingdienst (Kamersluk 31 066, nr. 500).

De Staatssecretaris heeft deze vragen beantwoord bij brief van 20 september 2019. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Anna Mulder

De [] van de commissie,

5 Welke bedrijven hebben de afgelopen 5 jaar ICT-adviezen uitgebracht aan de Belastingdienst?

Antwoord

De Belastingdienst heeft in kaart gebracht welke bedrijven de afgelopen vijf jaar door een (Europese) aanbesteding zijn gecontracteerd en ICT-adviezen aan de Belastingdienst hebben uitgebracht. Vanwege privacyaspecten kunnen alleen de namen van bedrijven openbaar worden gemaakt waar sprake is van een (Europese) aanbesteding. Voor de IV-organisatie is op deze korte termijn niet mogelijk gebleken om in beeld te krijgen welke bedrijven zijn gecontracteerd via een (Europese) aanbesteding. Deze bedrijven zijn daarom niet vermeld. Het gaat om de volgende bedrijven:

- Associates B.V. (E1)
- Balance
- De Ween Holding B.V.
- CAP GRIMM NETHERLAND B.V.
- Harvey Nash B.V.
- Inspoort
- JNC UK Consulting
- KPMG Advisory B.V.
- OENI MANAGEMENT PARTNERS B.V.
- QUANTITATIVE SOFTWARE MANAGEMENT
- Gevinstars
- SOGETI NEDERLAND B.V.

6 Hoeveel onderzoeken heeft de Auditdienst Rijk de afgelopen vijf jaar gedaan bij de Belastingdienst?

Antwoord

De Auditdienst Rijk (ADR) heeft op verzoek van de Belastingdienst in de periode 2015 tot en met de 1st helft van 2019 in totaal 101 audits uitgevoerd bij de Belastingdienst. De Minister van Financiën informeerde de Tweede Kamer halfjaarlijks over de titels van de door de ADR uitgebrachte rapporten in het desbetreffende halfjaar. Sinds 2016 worden de rapporten in beginsel gepubliceerd op www.rijksoverheid.nl, behoudens de gevallen waarin een uitzonderingsgrond van de Wvot openbaarmaking van bronnen (Wob) van toepassing is, die zich tegen openbaarmaking verzet.

7 Hoeveel verzoeken op grond van de Wet openbaarmaking van bestuur (Wob-verzoeken) heeft de Belastingdienst ontvangen in de afgelopen vijf jaar? Hoeveel zijn afgewezen?

Antwoord

Vanaf 1 januari 2014 wordt op het Ministerie van Financiën bestuurlijke informatie bijgehouden over de afhandeling van de Wob-verzoeken die worden verstuurd naar het ministerie. Vanaf 1 januari 2014 zijn tot nu toe 448 Wob-verzoeken ontvangen die betrekking hebben op de Belastingdienst. Per Wob-verzoek is niet vastgelegd of het is toe- of afgewezen. Ook de uitvoerende directies van de Belastingdienst handelen Wob-verzoeken af. Sinds januari 2015 wordt hierover bestuurlijke informatie bijgehouden. Vanaf 2016 zijn tot nu toe 576 verzoeken ontvangen waarvan er 349 zijn afgewezen. Het merendeel van deze verzoeken gaan over het openbaar maken van fiscale gegevens van belastingplichtigen. Deze worden afgewezen vanwege de fiscale geheimhoudingsplicht.

8

Hoeverveel mensen zijn de afgelopen twee jaar gedwongen van functie veranderd vanwege wanprestatie?

Antwoord

Binnen het ambtenarsrecht is het mogelijk een medewerker in het belang van de dienst een andere functie op te dragen. Hier kunnen verschillende redenen aan ten grondslag liggen. Zo kan overplaatsing van een medewerker plaatsvinden vanwege een mogelijk vervulbare vacature, ongeschiktheid voor de eigen functie of als functionarier als gevolg van een reorganisatie. Omdat de wanprestatie geen begrip is dat wordt gebruikt binnen het ambtenarsrecht, kan dit niet als grondslag voor het gedwongen veranderen van functie dienen.

9

Kan personeel dat een andere functie heeft gekregen opnieuw solliciteren op de oude functie?

Antwoord

Het staat personeel vrij te solliciteren naar functies waarnaar hun voorkeur uitgaat. De Belastingdienst kent in de uitvoering van de werving en selectie wel de afspraak dat medewerkers die korter dan drie jaar in hun huidige functie waren of bezig zijn met een startoefening of in een traject met een eerste worden meegenomen in de selectie. Het spreekt voor zich dat bij vacaturevervulling wordt gezocht naar de meest geschikte kandidaat. Desgewenst kan daarbij een assessment worden ingezet of referenties worden ingewonnen.

10

Hoeverveel mensen zijn van het Combiteam Aanpak Facilitators (CAF) 11-dossier afgehaald?

Antwoord

Er zijn geen mensen van het CAF-11-dossier 'afgehaald', omdat de onderzoeksfase van het CAF-11 dossier al was afgerond. Wie is ervoor gezorgd dat betrokken medewerkers uit die fase niet worden betrokken bij de huidige bewaak- en beroepszaken in CAF 11. Deze zaken worden toegedield aan medewerkers die het eerder CAF 11-zaken hebben behandeld.

11

Hoeverveel mensen zijn aan het CAF-11-dossier toegevoegd?

Antwoord

Vanaf het voorjaar 2019 is een projectorganisatie opgericht van circa 15 fulltime werknemers om informatie op te leveren voor de beantwoording van onder meer Kamer vragen, vragen van de adviescommissie uitvoering toezicht en het onderzoek van de AOR. De medewerkers worden ondersteund door andere medewerkers van Toezicht en ongeveer 40 personeel van andere onderdelen van de Belastingdienst. Ook zijn 30 medewerkers vanuit het Landelijk Incoasso Centrum van de Belastingdienst bezig om informatie over de invorderingshistorie te verzamelen. Ten slotte zijn er enkele vaktechnische specialisten van andere onderdelen van de Belastingdienst toegevoegd aan het dossier.

12

Wat is de filosofie van de topstructuur bij de Belastingdienst?

Antwoord

Opgave de aanbeveling van de Commissie Onderzoek Belastingdienst, heeft de Uitvoeringsorganisatie Bestrijding van het risico van belastingontwijking voor aanpassing van de bestuurs- en organisatiestructuur van de Belastingdienst. De positie van de Belastingdienst is daarbij aangepast. De Belastingdienst vormt nu een regulier directoraat-generaal binnen het Ministerie van Financiën. In de bestuursstructuur is daarbij een scheiding aangebracht tussen beleid, uitvoering en controle, waarbij de relatie is van wie sturing wordt ontvangen en aan wie verantwoording wordt afgelegd. De uitvoering heeft daarbij een prominente rol in de besluitvorming binnen de Belastingdienst gekregen. Het aantal managementlagen in de Belastingdienst is beperkt tot maximaal vier om de afstand tussen de top en de uitvoerders en helder te houden. Hierbij hoort een voorbeeld van: transparante werkwijze en leiderschap, het in verband staan van de directies met elkaar, het ministerie en de transparantie en een voortdurende oriëntatie op samenwerking tussen managementen medewerkers.

13

Wanneer is de topstructuur ingevoerd?

Antwoord

De inrichting van de Topstructuur is in december 2018 voltooid. In december 2018 is het nieuwe organisatiebesluit van het nieuwe mandaatbesluit van de Belastingdienst vastgesteld en gepubliceerd. Daarmee stonden de formele organisatie en de aansturing vast. In december 2018 zijn de directies benoemd en daarna zijn in de eerste helft van 2019 de medewerkers geplaatst in de nieuwe organisatie. In juni zijn verkiezingen voor de ondernemingsraad gehouden, waarmee ook de medezeggenschapsstructuur aansluit op de nieuwe structuur.

14

Hoe wordt de topstructuur geïmplementeerd?

Antwoord

De ADR is gevraagd om onderzoek uit te voeren naar de uitgangspunten die ten grondslag liggen aan de Topstructuur Belastingdienst en de bijdragen van deze uitgangspunten aan het verbeteren van de sturing binnen de Belastingdienst. Het onderzoek is onder meer bedoeld om door lering uit te trekken en eventuele verbeteringen door te voeren. De resultaten worden in het tweede kwartaal van 2020 verwacht.

15

Welke klokkenluidersregeling heeft de Belastingdienst?

Antwoord

Voor de Belastingdienst geldt de interne klokkenluidersregeling Rijk, Politie en Defensie.

16

Hoeveel mensen hebben zich als klokkenluider gemeld?

Antwoord

Het huis voor klokkenluiders heeft, geleid door de privacy van de melder, niet het aantal meldingen dat bij het huis voor klokkenluiders binnenkomt met de vergoever. Indien een melding leidt tot een onderzoek wordt de vergoever wel betrokken. Bij de Belastingdienst geen meldingen.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/belastingdienst/2019-01-01>.

bekend die hebbengeleid tot een onderzoek door het huis voor klokken luiders.

17
Hoeveel mensen zijn er de afgelopen twee jaar op non-actief gesteld?

Antwoord

Binnen het ambtenarenrecht wordt het begrip op non-actief stellen niet gebruikt. Het op non-actief stellen heb ik geïnterpreteerd als schorsing als ordemaatregel. Bij de Belastingdienst zijn in 2017 en 2018 in totaal 40 medewerkers, voortgaand aan de disciplinaire sanctie van ontslag, geschorst.

18
Hoe groot was de voorraad bezwaren in dezelfde periode in de afgelopen vijf jaar?

Antwoord

Ik heb de Tweede Kamer op 2 juli jongstleden geïnformeerd over de voorraad bezwaren omzetbelasting, inclusief de bezwaren tegen btw-correlle privégebruik auto (PGA).² De voorraad bezwaren voor de omzetbelasting bedroeg per 1 januari 2019 40.364 en per 1 mei 2019 35.036. De voorraad bezwaren in dezelfde periode in de afgelopen vijf jaren heb ik in de hierna opgenomen tabel weergegeven. De voorraad bezwaren PGA is in deze periode gelijk gebleven.

Tabel 1: Voorraad bezwaren omzetbelasting (inclusief de bezwaren tegen btw-correlle privégebruik auto (PGA)) periode 2015 tot en met 2018.

Jaar	Voorraad bezwaren	Voorraad bezwaren PGA	Totaal
2015	55.508	17.040	72.548
2016	48.542	17.040	65.582
2017	48.494	17.040	65.534
2018	35.036	17.040	52.076

19
Wanneer kan de Kamer de plannen tot aan scherping van de onvolkomenheden tegemoet zien?

Antwoord

Op de onvolkomenheden «Legacy Belastingdienst», «Strategisch Personeelsbeleid en Managementinformatie» lopen bij de Belastingdienst al verbetertrajecten. De Tweede Kamer is hierover geïnformeerd via het Jaarplan 2019 Belastingdienst.³ Voor de onvolkomenheden «adrijfs continuïteitsbeheer» en «MBO-beleid kleine belastingmiddelen» lopen a verbetertrajecten die deel uitmaken van de interne planning & control-cyclus.

Zodra er is gegeven in mijn brief van 2 juli jongstleden heeft de Algemene Rekenkamer (ARK) drie nieuwe onvolkomenheden geformuleerd: a) «Uitvoering bijzondere interne controles bij de Belastingdienst», b) «Overzichtingenbeheer Belastingdienst» en c) «Prestatieverlagingen Inkoop Belastingdienst». De geplande aan scherping van de kader en verbetering van de uitvoering worden opgenomen in de reguliere interne planning & controlcyclus en verantwoord in de jaarverantwoording.

² Kamerstuk 31 068, nr. 450.

³ Kamerstuk 31 068, nr. 436.

⁴ Kamerstuk 31 068, nr. 530.

De ARK beschikt over alle verbeterplannen en beoordeelt de komende periode in het kader van het Verantwoordingsonderzoek 2019 de inrichting en werking van de eenpak. Bij de Jaarversantwoordings 2019 informeren de ARK de Tweede Kamer over haar oordeel.

20

Waarom is er geen plan om de constatering van de Algemene Rekenkamer dat er een niet te kwantificeren onzekerheid over de rechten aftigheid van de belastingopbrengsten (zie § 3.1.1) is, op te lossen?

Antwoord

Een afzonderlijk plan is niet nodig, het oplossen voor constatering van de ARK dat een niet te kwantificeren onzekerheid over de rechtmatigheid van de belastingopbrengsten wordt meegenomen in de activiteiten die zijn gepland om de onvolkomenheden voor het strategisch personeelsbeleid en de managementinformatie op te lossen.

21

Hoeveel medewerkers worden er aangetrokken om het team interne controles Belastingdienst te versterken?

Antwoord

Voor de uitvoering van de verbodende interne controles worden zes medewerkers aangetrokken. Daarnaast zijn voor de datacontroletoetsing twee data-analisten en voor de kwaliteitsreview twee senior auditors aangekomen.

22

Hoe ziet het expliciete bewakingsmechanismen, genoemd onder interne controle, eruit?

Antwoord

Op basis van de maandelijkse realisatie rapportage beoordelen de betrokken directies de voortgang.

23

Hoe vaak is er door de (top van de) Belastingdienst gesproken met de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (NOB)?

24

hantieren het ministerie en de Belastingdienst een lobbyregister waarin wordt bijgehouden wie wanneer met lobbyisten spreekt?

Antwoord

De contacten tussen ambtenaren van het ministerie de Belastingdienst en maatschappelijke organisaties, belangenorganisaties of bedrijven worden niet systematisch in een lobbyregister bijgehouden. In het algemeen geldt wel dat dergelijke contacten op diverse manieren plaatsvinden. Dit gebeurt bijvoorbeeld om beleidsvragen te verhelderen of de kwaliteit van medewerking te verbeteren. Ik behoud een open dialoog tussen de overheid en maatschappelijke organisaties, belangenorganisaties of bedrijven dan ook als waardevol. Dit geldt ook voor de uitwisseling van kennis en ervaring tussen de Belastingdienst en adviespraktijk. Een voorbeeld hiervan is de Fiscale Conferentie, een conferentie die de Belastingdienst tweejaarlijkse samen met de NOB organiseert en waarvan ook een verslag versprekt in het Weekblad Fiscaal Recht.³

³ Zie bijvoorbeeld G.F.B./Rug en G.J.W. Don a. v. Verdrag Fiscale Conferentie DGA/Fiscaltbedrijven, IMR 2019/47.

Tegelijk vind ik het belangrijk om transparantie zijn over dergelijke contacten. Het Ministerie van Financien kent daarom een gedragslijn voor externe consultants. Het is vaak onder andere dat bij wervingssuurbestellen een lobbyparagraaf wordt opgenomen. Deze paragraaf bevat een verslag van de interne consultatie en andere contacten met externen, inclusief een realisatie en inzage in de belangheffing op hoofdlijnen.

25

Zowel de Belastingdienst als de Douane kampen met personeels tekorten, geldt de groei van het personeelsbestand voor beide diensten en loopt de instroom van nieuwe medewerkers voor beide diensten volgens planning?

Antwoord

De wervingsopgave van de Belastingdienst is een instroom van 3.460 fte voor 2019. De resultaten van de wervingsaanpak zijn van januari tot en met juli 2019 positief met een instroom van circa 1.000 medewerkers. De uitstromen tot en met juli 2019 is circa 1.160 fte. De transitie in heffing is daarmee, voor de genoemde periode, per saldo circa 750 fte. Het oorspronkelijk voor 2019 was het resultaat van de werving boven verwachting met een instroom van circa 1.200 medewerkers. De focus van een aantal directies is daardoor tijdelijk verschoven naar het opleiden en inwerken van de nieuwe medewerkers. Deze directies zijn, vanwege de wens om de instroom meer te verspreiden over het jaar, tijdelijk terughoudend geweest in het aanmelden van vacatures. Dit resulteert in een uitloop van de instroom van nieuwe medewerkers naar begin 2020. De Belastingdienst heeft maatregelen genomen om de 3.460 fte instroom zoveel mogelijk in 2019 te realiseren. De uitwerking op het proces/richting deze instroom (aanmelding en intake van vacatures, werving, selectie, arbeidsovereenkomstpraktijken) is gaande in beeld. Ook is het proces tussen aanmelden en openstellen van vacatures versneld van zes weken naar drie tot vier weken en wordt tijdelijk extra capaciteit ingezet. De verwachting is dat met de genomen maatregelen 3.100 tot 3.300 fte van de wervingsopgave van 3.460 fte in 2019 wordt behaald. De resterende 160 tot 200 fte wordt naar verwachting in de eerste twee maanden van 2020 gerealiseerd.

Douane heeft te maken gehad met een forse wervingsspanning in het kader van de Brexit. De werving hiervoor is inmiddels afgerond en succesvol geweest. Bij de reguliere werving is nog een klein aantal vacatures in te vullen, maar dit is niet van invloed op de continuïteit van de hoorprocedures van de Douane. Dit wordt naar verwachting ingelopen bij een volgende massale werving die nog dit jaar moet starten. De Douane vertelt ten minste twee keer per jaar om uitstroom op te vangen.

26

Op welke manier kan gegarandeerd worden dat nieuwe medewerkers, ondanks het verkorte instroomproces, voldoende capaciteiten en kennis bezitten om van toegevoegde waarde te zijn?

Antwoord

Door verschillende spanningen in de doorlooptijd van de selectieprocedure tekent voort van zes tot acht maanden naar een tot vier maanden. De Belastingdienst houdt daarbij vast aan de bestaande kwalificaties van zowel de selectieprocedure als kwalificaties aan de nieuwe medewerkers. In het verkorte instroomproces worden dezelfde stappen in de selectieprocedure doorlopen, maar dan versneld. De Belastingdienst doet geen concessies aan de eisen die aan kandidaten worden gesteld, waardoor eisen met betrekking tot opleiding en vaardigheden met specifieke eisen die verschillen per functie.

27

Hoeverve projecten met een ICT-component van boven de 5 miljoen euro zijn sinds 2015 doorgegeven aan het Bureau ICT-toetsing (BIT)?

Antwoord

De Belastingdienst heeft sinds de start van het BIT elf projecten ter toetsing aangemeld.

28

Komt in de nieuwe vierde pijler «cultuur» naast de interne cultuur ook de externe cultuur, met andere woorden het bieden van maatwerk, terug?

Antwoord

Ja, interne en externe cultuur zijn onlosmakelijk verweven. Hoe medewerkers van de Belastingdienst zich tegen elkaar toe gedragen wordt gereflecteerd in de wijze waarop de medewerkers zijn gedragen richting burgers en bedrijven. In het cultuurprogramma is daarom nadrukkelijk aandacht voor beide elementen. Het bieden van maatwerk ziet niet alleen op gedrag, maar ook op een respectvolle en correcte bejegening. Daarbij spelen ook de mogelijkheden in wetgeving een rol. De mate waarin de overheid ruimte heeft voor maatwerk hangt onder meer af van de discretionaire bevoegdheid die een overheidsorgaan heeft.

29

Wanneer verwacht u te kunnen voldoen aan het gestelde minimum van 20% afgehandelde bezwaren binnen de termijn van de Algemene wet bestuursrecht (Awb)?

Antwoord

In mijn brief van 26 november 2018 heb ik de Tweede Kamer geïnformeerd over de vertraging in de bezwaarbehandeling.⁶ Ik heb daarbij aangegeven dat ik deze vertraging een zogeheten omvattende omkering vindt. Daarom heb ik aangekondigd dat de Belastingdienst maatregelen neemt om de bezwaarbehandeling weer op orde te brengen. Daarbij heb ik aangegeven dat het nog tot het einde van 2019 zal duren voordat de bezwaarbehandeling weer op orde is. De Belastingdienst werkt hard aan de benodigde verbeteringen om de verwachting te die deze planning zal worden gehaald. Daarvoor zijn voor de directie Particulieren enkele aanvullende maatregelen genomen, zoals de inzet van extra uitzendkrachten en inzet van medewerkers uit andere processen voor de bezwaarbehandeling. Daarnaast is een reeks verbeteringen naar verbeteringen om het proces vloeiender en efficiënter te laten verlopen.

30

Waarom is het verschil tussen de norm (20%) en het gerealiseerde percentage afgehandelde bezwaren (73,3%) binnen de Awb-termijn nog zo groot?

Antwoord

In mijn brief van 26 november 2018 over de vertraging in de bezwaarbehandeling heb ik aangekondigd dat het vrijwel allen van de achtentwintig voorraadsbezwaren in eerste instantie leidt tot een lager percentage van binnen de Awb-termijn behandelde bezwaren.⁷ Een deel van de bezwaren is namelijk al te lang blijven liggen en telt pas mee in het Awb-percentage op het moment dat deze bezwaren worden afgedaan.

⁶ Kamerstuk 31 066, nr. 436.

⁷ Kamerstuk 31 066, nr. 436.

31
Kunt u een toelichting geven op het verminderde aantal ontvangen klachten vorig jaar?

Antwoord

Over de eerste zes maanden van 2019 heeft de Belastingdienst op een aantal terreinen minder klachten ontvangen. Ten eerste is er een afname van klachten over 2019 op een geconsolideerd. Dit lijkt het gevolg van veranderingen in het proces omzetbelasting. Ten tweede zijn er minder klachten ingediend over de beschikbaarheid van de Belastingtoelafingen en de bijlagen bij de aangifte van de btw. Hierover is in de eerste voortgangsrapportage afzonderlijk gerapporteerd.⁹ Ten derde is bij de aanname van klachten in het bezorgingsproces (klachten) geconsolideerd. Sinds 2018 is daar specifiek op gekeurd met onder meer kwalitatieve klachtenmanagement rapportages.

32
Graag een toelichting op de garantieregeling met betrekking tot de loonheffing, klopt het dat maar 59% van de mensen vóór 1 juli bericht heeft gehad terwijl de norm 100% (garantieregeling met betrekking tot de loonheffing)?

Antwoord

Ik ga ervan uit dat met deze vraag wordt bedoeld op de garantieregeling dat indien de aangifte inkomstenbelasting wordt ingediend vóór 1 april, dat er voor 1 juli bericht wordt ontvangen van de Belastingdienst. Het percentage van 59 is de realisatie per 30 april. Indien inderdaad de inkomstenbelasting wordt bedoeld, dan kan ik vermelden dat 30,0 procent vóór 1 juli bericht heeft gehad. Hierbij ga ik uit van de aangiften 2019.

33
Hoeveel medewerkers zijn er vorig jaar bijgekomen bij de FIOD?

Antwoord

Op 1 januari 2019 bedroeg de bezetting bij de FIOD 1.345 fte. Op 31 december 2019 bedroeg de bezetting 1.343 fte. Per saldo is de bezetting in 2019 afgenomen met 2 fte.

34
Hoeveel medewerkers wilt u aan de FIOD dit lopende jaar nog werven?

Antwoord

Op dit moment werkt de FIOD voor 54 fte, met verwachte instroomdatum 1 januari 2020. In november 2019 start de FIOD nog een werving van 60 fte met verwachte instroomdatum 1 maart 2020. Vanaf december 2019 start de werving van 150 fte in het kader van de Voorjaarsnota.

35
Heeft de FIOD een doelstelling in het aantal afgeronde zaken per jaar?

Antwoord

Nee. Het aantal afgeronde zaken per jaar zegt namelijk weinig over de effectiviteit van de opsporing. Zaken kunnen inhoudelijk sterk van elkaar verschillen. De FIOD streeft op de inzet van de beschikbare capaciteit. Jaarlijks worden circa 700 tot 800 processen-verbaal opgeemaakt.

⁹ Kamerstuk 31 098, nr. 530.

Tabel 3: Risico voor de aanpak van fraude en ondernemende criminaliteit door de Belastingdienst

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024 v.w.
Bedrag (in € miljoen)	6	-0,5	13,6	13,6	13,6

39

Kunt u een actuele stand van zaken geven over de behandeling herneptaken Toeslagen?

Antwoord

Per einddatum 15 september 2023 zijn er 309 herneptaken onderhanden.

40

Op basis van welke informatie worden keuzes gemaakt in prioritering in de handhaving?

Antwoord

Om de beschikbare capaciteit zo efficiënt en effectief mogelijk in te zetten, prioriteert de Belastingdienst de taken. De prioritering volgt de lijnen van de uitvoerings- en toezichtstrategie, namelijk: we willen fouten voorkomen, we maken het gemakkelijk om een goede aangifte en aanvraag te doen, we stimuleren de interventie af op het gedrag van bedrijven en bij bezwaar niet-naleven dwingen we naleving af. Wij vinden allereerst dat er een aantal taken is dat we altijd moeten doen. Het gaat dan bijvoorbeeld om taken waarbij bedrijven het initiatief nemen, zoals telefonisch contact. Verder kan worden gedacht aan taken waar een wettelijke verplichting aan ten grondslag ligt, zoals een verzoek om vooroverleg en het behandelen van een bezwaar, beroep of klacht. Daarnaast worden wensen van de Tweede Kamer uiteraard hoog geprioriteerd, evenals afspraken die we maken met externe partijen. Bijvoorbeeld op het gebied van externe overheidssamenwerking, afspraken die belangrijk zijn vanwege de maatschappelijke rol die we vervullen. Verder keuzes voor onze inzet op dienstverlening, toezicht en fraudebestrijding maken we op basis van de inzetbare capaciteit, waarbij we gebruik maken van de beschikbare informatie over de houding en het gedrag van groepen van bedrijven. Bij de beschikbare informatie kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de steekproef ondernemingen, signalen (bijvoorbeeld van andere overheden) en internationale gegevensuitwisseling.

41

Wat is de definitie van 'ste lang» bij het wachten door ondernemers bij een reactie op hun bezwaar?

Antwoord

Bezwaren moeten volgens de Algemene wet bestuursrecht (Awb) in principe binnen zes weken worden afgevoerd. De Belastingdienst mag deze termijn eenmalig met zes weken verlengen en heeft de mogelijkheid in overleg met de belastingplichtige de beslissing op een bezwaar langer aan te houden.

42

Kunt u onderscheid maken tussen particulier en ondernemers?

Antwoord

De wettelijke normen voor de behandeltermijn van een bezwaar zijn voor particulieren en voor ondernemers gelijk. De Belastingdienst beschikt niet

over informatie waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen particulieren en ondernemers voor wat betreft het Awb-percentage.

43 Hoeveel aangiften van particulieren zijn er kuitgeworpen na de automatische selectie?

Antwoord

Bij de Inkomensheffingen (IH) wordt gewerkt met risicoselectie. Alle ontvangen aangiften Inkomensheffingen worden door het systeem gecontroleerd en krijgen een bepaalde risico-classificatie. De uitvoerings- en toezichtstrategie van de Belastingdienst is primair gericht op het voorkomen fouten in plaats van achteraf herstellen daarvan. Afhankelijk van de effectiviteit van de andere handhaving instrumenten, die uitkomen van de risico-classificatie en op basis van de beschikbare kwalitatieve en kwantitatieve opspoor wordt bepaald welke aangiften handmatig worden gecontroleerd. De hierna opgenomen tabel geeft het aantal ontvangen aangiften Inkomensheffingen per kalenderjaar van 2015 tot en met augustus 2019 waar. Het aantal traditioneel IHA geeft de oorspronkelijke aangiften waar, die handmatig door de administratieve medewerkers worden behandeld. Het aantal Massaal automatische correcties geeft de aangiften waar die automatisch door het systeem worden gecorrigeerd. Ten slotte wordt het totaal aantal behandelde aangiften Inkomensheffingen vastgesteld voor de kalenderjaren 2015 tot en met augustus 2019. Het gaat om alle aangiften I.H. dus van alle dienstonderdelen tezamen.

Tabel 4: aangiften Inkomensheffing (IH)

	Kalenderjaar 2015	Kalenderjaar 2016	Kalenderjaar 2017	Kalenderjaar 2018	Kalenderjaar 2019 t/m augustus
Ontvangen aangiften IH (x 1.000)	11.503	11.705	11.790	12.078	11.400
Traditioneel IH	677.600	597.400	435.300	413.200	263.600
Massaal automatische correctie	124.000	271.600	592.500	1.029.800	80.500
Totaal behandelde IH	1.011.600	869.000	757.800	1.568.000	301.100

* De cijfers in bovenstaande tabel gaan over het kalenderjaar. Een kalenderjaar kan meerdere belastingjaren betreffen.

Het toezicht op aangiften Inkomensheffingen kent voor de niet-winstonderdelen een ander karakter dan het toezicht op winst opsporers door MKB en GO. Bij het toezicht op de IH niet-winst wordt bij elke aangifte gebruik gemaakt van de ingevulde informatieregels in de Vooraf Ingevulde Aangifte (VIA). De VIA biedt ruimte mogelijkheden om het doen van aangiften te vergemakkelijken en het maken van fouten aan de voorkant te voorkomen. Waar de VIA voor de aangiften Inkomensheffing over 2015 nog ruim 7,7 miljoen keer werd gedownload, liep het aantal downloads voor de aangifte Inkomensbelasting over 2017 op naar 8,5 miljoen. De Informatiestroom uit de VIA is de afgelopen jaren steeds verbeterd, zowel kwalitatief als kwantitatief. Het percentage voor ingevulde Inkomensgegevens is gestegen van 57,2% in het begin van de aanpak Inkomensbelasting 2010 naar 57,8% ten behoeve van de aangifte Inkomensbelasting 2017. Hoe beter (kwalitatief en kwantitatief) de invulling van de VIA, hoe beter de kwaliteit van de ingediende aangiften. De kans op potentiële fouten die gecorrigeerd moeten worden neemt daardoor af. Deze kwaliteitslag vertaalt zich in een dalend aantal massaal automatische opgelegde correcties en een dalend van het nalevings tekort van Particulieren. Zo blijkt uit de steekproef Particulieren van het belastingjaar 2018 dat het nalevings tekort is gedaald naar 0,7% ten opzichte van 0,8% in het belastingjaar 2015. Door een effectieve beheersing van het aangiftegedrag aan de voorkant daalt het correctie-potentiaal. De in de tabel waarnaar een andere tabel in het jaarlijkse aantal behandelde aangiften wordt enerzijds veroorzaakt door de betere

kwaliteit van de aangiften door de VIA, en beïnvloeding vooraf. Ook dalende kaders en de voorrang die wordt gegeven aan de inzet op teruggeïncasseerde schulden, zoals bezwaar zijn van invloed op het aantal behandelde aangiften. De voorzichtige inschatting is dat het totaal aantal behandelde aangiften in 2019 zal uitkomen op 480.000 tot 500.000.

44
Hoeveel aangiften van particulieren zijn er materieel onderzocht na uitwerping?

Antwoord
In het kalenderjaar 2019 zijn tot en met augustus 331.100 aangiften materieel behandeld.

45
Hoeveel is er aan naheffing opgelegd en binnengehaald bij particulieren?

Antwoord
De Belastingdienst heeft geen informatie over het aantal opgelegde navorderingsaanslagen en de hoogte van deze aanslagen. Navorderingsaanslagen maken geen standaard deel uit van het IR-proces. Navorderingsaanslagen worden slechts in een beperkt aantal bijzondere gevallen opgelegd, zoals bij gebieden fraude (vervalsdienvermoeden) of na devaluatie bij (ex-)partners: verlagingsbij de ene partner leidt tot navordering bij de andere partner. Er is geen prestatie-indicator ten aanzien van navorderingsaanslagen omdat de Belastingdienst niet kan sturen op burgergedrag geïnciteerde processen en producten.

46
Hoe was de verdeling van de aangiften na de automatische selectie over de verschillende risico- en laagjes?

47
Hoeveel aangiften zijn van laagje twee naar een verplaatst en nog onderzocht?

Antwoord
Bij de IR wordt gewerkt met risicosselectie, maar de systematiek is anders dan die bij MKB en kent geen vergelijkbare categorieën. Alle ontvangen aangiften krijgen een risico-classificatie. Op basis van de beschikbare kwalitatieve en kwantitatieve capaciteit en de risico-classificatie wordt bepaald welke aangiften handmatig worden behandeld.

48
Hoeveel aangiften van mkb-ondernemers zijn er uitgeworpen na de automatische selectie?

49
Hoeveel aangiften van mkb-ondernemers zijn er materieel onderzocht na uitwerping?

51
Hoe was de verdeling van de aangiften van mkb-ondernemers na de automatische selectie over de verschillende risico-categorieën?

Antwoord
In de hierboven opgenomen tabel is per belastingjaar aangegeven hoeveel aangiften vennootschapsbelasting de Belastingdienst per belastingjaar van mkb-ondernemers (mccet) ontvangen, hoeveel daarvan in de automatische risicosselectie tot twee zijn uitgeworpen, hoeveel zijn toebedeeld aan categorie 1 en hoeveel uiteindelijk handmatig zijn behandeld. Met name voor het belastingjaar 2019 is een deel van de

aangiften nog niet ontrangen. Daarom is de uitwerp voorsnog lager dan in voorgaande jaren.

Tabel 5: Aantal Vpb-aangiften door mkb-ondernemers

Relevantejaar	2014	2015	2016	2017	2018
(e) ontrangen aangiften	68.000	80.000	69.000	69.300	232.000
Uitwerp	124.000	26.000	120.000	138.300	44.300
Aangiften in categorie 1	88.200	81.400	87.800	82.800	nrb
Handmatig behandelde aangiften	23.200	19.600	13.700	7.700	

50

Hoeveel is er aan naheffing opgelegd en binnengehaald bij mkb-ondernemers?

Antwoord

De directie MKB heeft tot en met augustus voor de inkomensheffing € 258 miljoen aan inkomsten ingehouden (gevoerd) voor de vennootschapsbelasting gaat het om € 1,117 miljoen aan bruto oorschootopbrengst.

52

Hoeveel aangiften van mkb-ondernemers zijn van categorie twee naar een verplaatst en nog onderzocht?

Antwoord

De risico's van de aangiften van mkb-ondernemingen in categorie 2 vragen een nadere beoordeling en op basis van deze beoordeling worden de aangiften toebedeeld aan categorie 1 of 3. Dit is een dynamisch proces dat gedurende het jaar voortdurend plaatsvindt. Er zijn geen cijfers of percentages beschikbaar. Er zijn in 2019 tot nu toe ook geen momentopnames geweest (zoals bijvoorbeeld voor de aangiften 2010 in november 2019 wat is gebeurd).

53

Hoeveel aangiften van grote ondernemingen zijn er uitgeworpen na de automatische selectie?

54

Hoeveel aangiften van grote ondernemingen zijn er materieel

onderzocht na uitwerking?

55

Hoeveel is er aan naheffing opgelegd en binnengehaald bij grote

ondernemingen?

56

Hoe was de verdeling van de aangiften van grote ondernemingen

na de automatische selectie over de verschillende risicocatego-

rien?

57

Hoeveel aangiften van grote ondernemingen zijn van categorie

twee naar categorie een verplaatst en nog onderzocht?

Antwoord

De uitwerp van de aangiften vindt bij de directie Grote Ondernemingen plaats op basis van de generieke risicoselectie. Deze systematiek is anders dan die van MKB en kent niet dezelfde risicocategorieën. Ruim 80% van de aangiften wordt door deze risicoselectie uitgeworpen en vervolgens door de vaktechnische experts (geoefend oog) beïnvloed en doorgesleuteld. De doorsleuteling vindt mede plaats op basis van klant specifieke informatie die niet in het selectiesysteem is ingebouwd. Indien de vaktechnische expert tot het oordeel komt dat geen sprake is van een

(relevant) risico, dan worden deze aangiften op dat moment versneld of geautomatiseerd afgedaan. Ongeveer 8000 tot 10.000 aangiften van grote ondernemingen worden jaarlijks intensief behandeld. Voor grote ondernemingen zelf het beeld met betrekking tot het aantal ontvangen aangiften per belastingjaar de uitwerking en de traditioneel behandelde aangiften er als volgt uit.

Tabel 6: Aantal Vpa-aangiften grote ondernemingen.

Belastingjaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ontvangen aangiften ¹	22.900	22.800	26.000	28.400	14.000 ²	
Uitvoer	20.200	20.600	6.000	28.800	1.400	
Traditioneel geregeld ³	6.600	10.300	10.800	10.400	6.000	6.000
Gemiddelde in belastingjaar (x € miljoen)	2.644	4.481	1.146	4.840	6.780	6.018

¹ Betreft het aantal ontvangen aangiften 2019 per augustus 2019.

² Het aantal verzonden uitnodigingen tot het doen van aangifte voor 2019 bedraagt 64.300.

³ Betreft aantal traditioneel geregeld aangiften per belastingjaar en kan deze op aangiften uit verschillende belastingjaren.

- 58**
Hoeveel grote ondernemingen en hoeveel mkb-ondernemingen hebben een ruling aangevraagd?
- 59**
Hoeveel aanvragen van rulings zijn er afgewezen?
- 60**
Hoeveel rulings zijn er herzien voor 1 juli?

Antwoord

In mijn antwoord op Kamervragen van her. lid Omtzigt over de berichtgeving over Uber in de media is op basis van verzoeken dijkers aangegaven dat 803 APA (inclusief DVL) en ATR verzoeken in het eerste halfjaar 2019 zijn afgehandeld.¹² Inmiddels zijn hierover de definitieve dijkers bekend. Op basis van de definitieve dijkers zijn in het eerste halfjaar 2019 622 APA (inclusief DVL) en ATR verzoeken afgedaan, te zijn 600 verzoeken toegekend. De overige 118 verzoeken zijn afgewezen, ingetrokken of buiten behandeling gesteld. Er wordt niet gesproken over dit aantal grote onderneming of een mkb-onderneming is. Conform mijn toezegging om jaarlijks rapporteren over de APA-ATR praktijk zal ik uw Kamer in het voorjaar 2020 informeren over alle rulings met een internationaal karakter met betrekking tot het jaar 2019.

- 61**
Hoeveel mensen betalen belastingsschuld, of toeslagsschuld terug via loonbeslag?

Antwoord

Bij het beantwoorden van deze vragen bin uitgegaan van het aantal unieke natuurlijke personen voor wie minimaal één betaling is binnengekomen gedurende een loonordering op belasting- en toeslagordering. Het moment van betaling is als peilmoment genomen. In de eerste vier maanden van dit jaar betaalden 22.000 personen belastingsschulden of toeslagsschulden terug via loonbeslag. Het aantal personen bedroeg in de eerste vier maanden van 2018 24.000. Over heel 2018 ging het om 45.000 personen.

- 62**
Hoeveel mensen zijn alstoeslagfraudeur bestempeld via opzet/groveschuld?

¹² Aantengstal Handelingen II 2019/19, nr. 3746, p. 5.

Antwoord

De Belastingdienst bestempelt geen burgers als toeslagfraudeur. Bij een vermoeden van fraude kan de FIOD worden ingeschakeld. In een strafrechtprocedure beslist de rechter of bewezen is of fraude is gepleegd.

63

Hoever mensen moeten kinderopvangtoeslag terug betalen?

Antwoord

Per 12 september 2019 zijn er 168.000 mensen met minstens één openstaande terugvordering kinderopvangtoeslag.

64

Hoever mensen moeten huutoeslag terug betalen?

Antwoord

Per 12 september 2019 zijn er 300.000 mensen met minstens één openstaande terugvordering huutoeslag.

65

Hoever mensen moeten zorgtoeslag terug betalen?

Antwoord

Per 12 september 2019 zijn er 794.000 mensen met minstens één openstaande terugvordering zorgtoeslag.

66

Hoever mensen maken geen gebruik van huur-, zorg- of kinderopvangtoeslag, terwijl ze daar wel recht op hebben?

Antwoord

In het kader van Interdepartementaal beleidsonderzoek (IBO) toeslagen wordt onderzoek gedaan naar het niet-gebruik van toeslagen. Het IBO wordt eind dit jaar afgerond en het rapport wordt daarna met de Tweede Kamer gedeeld.

67

Hoever mensen hebben bezwaar gemaakt tegen het stopzetten van een toeslag? Hoe snel krijgen zij antwoord?

Antwoord

Het aantal bezwaren tegen het stopzetten van een toeslag wordt niet apart geregistreerd. Wel kan worden aangegeven dat er in 2019 circa 20.000 bezwaren zijn ontvangen tegen de definitieve toekenning van toeslagen. Hiervan is 84% binnen de door de Awb gestelde termijn afgedaan.

68

Hoever mensen hebben een betalingsregeling vanwege toeslagenschuld?

Antwoord

Per 12 september 2019 zijn er 604.000 mensen met minstens één lopende betalingsregeling.

69

Hoever mensen krijgen boetes vanwege een toeslagenschuld? Hoe wordt de hoogte van de boete bepaald?

Antwoord

Per 12 september 2019 zijn er 2.200 mensen met minstens één openstaande boeteorder in toelagen.

70

Krijgen mensen waarvan hun bezwaar niet binnen de termijn is afgehandeld automatisch een tegemoetkoming?

Antwoord

Als het niet lukt om een bezwaar binnen de in de Awg gestelde termijn te behandelen, kan de belastingplichtige de Belastingdienst in gebreke stellen. De Belastingdienst kan in dat geval een dwangsom verschuldigd zijn die kan oplopen tot € 1.200. Daarnaast kan de belastingplichtige vanaf het moment dat de dwangsom gaat lopen tegen het uitblijven van een beslissing in beroep gaan bij de rechtbank. Als door de behandelduur de redelijke termijn wordt overschreden, kan de rechter een vergoeding toekennen voor de geleden immateriële schade.